

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Archdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 1. Status, & Historia hujus Controversiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

CONTROVERSA SECUNDA

*An detur Prædeterminatio physica à
Deo ad omnes actiones creaturarum.*

S. I.

Status & Historia hujus Controversiæ.

Post Disputationes coram summo Pontifice institutas à Patribus Dominicanis contra scientiam mediam & affines Controversias, rogarunt impensè Patres Societatis, ut sibi quoque liceret contra Prædeterminationem physicam, præsertim in materia de gratia, sua argumenta depromere. Itaque de illa coram Paulo V. habitæ sunt à P. Bastida octo disputationes, quæ durarunt usque ad diem 22. Februarij anni 1606. in quibus contendebat gratiam quæ est efficax in actu primo, non esse talem ex sua physica entitate, sic ut eâ positâ in voluntate, implicet contradictionem ex vi illius gratiæ non sequi voluntatis consensum: idque ex quatuor potissimum principiis concludebat. Primò, ex testimoniis Scripturæ Sacræ: 2. ex definitionibus Conciliorum Tridentini, Arausicani, & Senonensis: 3. ex doctrina S. Augustini, & aliis Ecclesiæ Patribus: 4. ex consensione quam conabatur ostendere inter hanc, & doctrinam Calvinij, non enim videbatur adhuc eo tempore in hoc conatu nimium excedere, cum paulò ante ab adversariis, prolixis parallelis, doctrina Molinæ, cum Pelagij institutis collata fuisset. Omnibus

bus absolutis talis fuit Pontificis sententia, qualem de scientia media in §. 2. supra retulimus.

Status itaque hujus celeberrimæ Controversiæ de Prædeterminatione physica genetricè sumpta hic est. An ut creatura agat, necessariò prærequiratur prædeterminatio physica, quæ sit praviam aliquam motio ad singulas actiones à Deo producta in causa secunda, per quam applicetur, & determinetur ad agendum.

Prima sententia propria est Thomistarum, quæ asserit, præter Concursum concomitantem, quem ponimus, causæ primæ cum secundâ, necessariam esse motionem illam antecedentem, quâ positâ creatura debeat agere, & quâ non positâ nequeat operari, sive sit agens necessarium, sive liberum.

Disconveniunt tamen inter se Thomistæ in assignanda Entitate in qua præcisè consistat illa præmotio. Primò, Bannez Caprera, alique apud Ruiz de volunt. Dei disp. 46. sect. 1. volunt esse qualitatem physicam & fluentem à Deo causis secundis impressam, & per modum partialis principij prius naturâ complementem actionem creaturæ; & sic dicendum est hanc præmotio- nem se tenere ex parte actus primi.

Secundò, docet Nazarius, & Capezudo, esse ipsam actionem creaturæ prout illa procedit à Deo ut causa determinante, & simul à creatura ut causa determinata; & juxta hanc expositionem, prædeterminatio videretur se tenere ex parte actus Secundi. Alij recentius aiunt, illam consistere in applicatione omnium prærequisitorum ad actum secundum, sive ad actionem necessariò ponendam.

Tertiò, Alvarez & Zumel tradunt prædeterminationem esse aliquid neque spectans ad ac- tum.

348 *Part. 2. Cont. 2. An detur Prædeterm. Phys.*
tum primum, neque ad actum secundum, sed
inter utrumque aliquid medium de utroque ex-
tremo aliquid participans, quam motionem vir-
tualem nuncupant. Sed ista entitas media nullâ
potest ratione fulciri; per hoc enim omnino
corrumpitur, quod neque D. Thomas, neque alij
Theologi dividentes adæquatè actum in pri-
mum & secundum, talis actus medij unquam
meminerint. Quodque per se inexplicabile vi-
deatur, aliquam rem absolutè existere, & simul
de actu primo aliquid participare.

Secunda opinio est Scotistarum, negantium
creaturas applicari ad agendum per ullam hu-
jusmodi entitatem illis intrinsicè inditam, asse-
runt tamen illas per decretum Dei extrinsecum,
absolutum, & efficax ad agendum applicari ac
determinari. In hoc igitur à Thomistis tantum
discrepare videntur, quod hi doceant præviam
creaturæ applicationem fieri per aliquid causæ
creaturæ intrinsicè, Scotistæ verò per aliquid
extrinsecum. Sed neque sic prioris sententiæ
difficultates satis evitant, neque desunt propriæ
quas insuper incurrunt.

Tertia opinio prioribus opposita, & Scholæ
Societatis universæ propria, rejicit omnem
istiusmodi prædeterminationem physicam: ne-
gatque applicationem causæ secundæ ad agen-
dum aliam esse necessariam, quam ut Deus in
actu primo paratus sit suum illi concursum præ-
stare ad agendum, & creaturâ seipsam determi-
nante, Deus simul per eandem actionem cum
illa operetur; quod ex dicendis magis exponetur.